

نیازها، منابع، مسئله‌ی اقتصادی و هزینه فرصت

کارت ۱
بخش ۱
فصل ۱

پرسش‌ها:

- ۱- در تصویر بسیار ساده از حیات انسان با دو مفهوم ... و ... روبه‌رو می‌شویم.
- ۲- محرک انسان برای فعالیت و تلاش چیست؟
- ۳- چرا با برآورده شدن پاره‌ای از نیازهای انسان، احساس بی‌نیازی به او دست نمی‌دهد؟
- ۴- در چه حالتی کمال‌جویی انسان به نوعی سیری‌ناپذیری تبدیل می‌شود؟
- ۵- چه عواملی موجب توقف یا انحطاط انسان می‌شود؟
- ۶- دو نکته‌ی مهم در ارتباط با منابع و امکانات چیست؟
- ۷- استفاده‌ی بی‌رویه از منابع در قرن گذشته، محدودیت‌های زیادی را برای بشر فراهم کرده است؛ بنابراین استفاده از منابع باید با ... و ... همراه باشد.
- ۸- موضوع اصلی علم اقتصاد، ... است.
- ۹- بهترین روش استفاده از منابع و امکانات کدام است؟
- ۱۰- اگر فردی تصمیم بگیرد در زمین زراعی که در اختیار دارد به جای کاشتن توت‌فرنگی، گندم بکارد، هزینه‌ی فرصت او چه خواهد بود؟

نیازها، منابع، مسئله اقتصادی و هزینه فرصت

کارت ۱
بخش ۱
فصل ۱

پاسخ‌ها:

۱- «نیازهای انسان» - «منابع و امکانات»

۲- نیازهای انسان

۳- زیرا انسان موجودی کمال‌جو است.

۴- اگر انسان در نیازهای مادی و حیوانی خود متوقف شود.

۵- پیگیری نیازهای کاذب و یا زیاده‌روی در رفع نیازهای مادی

۶- ۱. منابع و امکانات در دسترس انسان، محدود است.

۲. انسان در بهره‌برداری از این منابع، محدودیت دارد.

۷- حفظ و صیانت از آن‌ها - رعایت عدالت بین نسلی

۸- مسئله‌ی انتخاب

۹- به یقین ملاک بهترین بودن این است که با استفاده از

این منابع بتوان بیش‌ترین میزان منافع (مانند تولید) را

به دست آورد و سطح بالاتری از رفاه را برای انسان

فراهم کرد.

۱۰- فرد با انتخاب کاشتن گندم، منافع کاشتن توت‌فرنگی

را دیگر در آن سال نخواهد داشت. مقدار منافع از

دست‌داده‌ی کاشت توت‌فرنگی، هزینه‌ی فرصت

انتخاب کاشت گندم است.

علم اقتصاد و آموزه‌های اسلامی

کارت ۲
بخش ۱
فصل ۱

پرسش‌ها:

- ۱- علم اقتصاد را تعریف کنید.
- ۲- هدف علم اقتصاد چیست؟
- ۳- دانشمندان علوم اقتصادی، موضوعات اقتصادی را با ... مورد مطالعه قرار می‌دهند.
- ۴- اسلام در دسترس نبودن معاش را خطری می‌داند که ...
- ۵- فردی که برای ... می‌کوشد، همانند کسی که در راه خدا جهاد می‌کند، شایسته‌ی تقدیر است.
- ۶- دلیل فرستادن پیامبران و فلسفه‌ی ارائه‌ی دین چیست؟
- ۷- قرآن تأکید می‌کند که رفع همه‌ی مشکلات انسان در گروهی ... است.
- ۸- علت توجه اسلام به اقتصاد چیست؟
- ۹- جامعه‌ی اسلامی برای حفظ هویت و استقلال سیاسی و فرهنگی خود، باید به ... به مثابه یکی از مهم‌ترین ابزارها در این مسیر توجه کند.

علم اقتصاد و آموزه‌های اسلامی

کارت ۲
بخش ۱
فصل ۱

پاسخ‌ها:

- ۱- «علم اقتصاد علمی است که انتخاب‌های بشر را به صورت رابطه‌ی بین منابع و عوامل تولید کمیاب - که موارد استفاده‌ی مختلف دارند - و نیازهای مادی نامحدود او مطالعه، با ارائه‌ی بهترین انتخاب‌ها، رفتارهای فردی و جمعی انسان را مدیریت می‌کند.»
- ۲- راهنمایی انسان برای بهترین انتخاب و به کارگیری بهترین روش به منظور استفاده از منابع و امکانات خویش.
- ۳- روش‌های علمی
- ۴- اعتقادات انسان را تهدید می‌کند.
- ۵- ارتقای سطح زندگی خانواده یا هموعانش.
- ۶- از نظر اسلام، اقتصاد در زندگی فرد اهمیت ویژه‌ای دارد؛ اما عقل انسان را به تنهایی برای موفقیت و رسیدن به هدف کافی نمی‌داند.
- ۷- عمل به آموزه‌های الهی
- ۸- اهمیت روز افزون مسائل اقتصادی در اجتماع و حیات جمعی انسان‌ها، تأثیر عوامل اقتصادی بر همه‌ی جنبه‌های زندگی فرد، خانواده و جامعه - اعم از اجتماعی، سیاسی و فرهنگی - است.
- ۹- رشد و پیشرفت اقتصادی

چند مفهوم اولیه

کارت ۳
بخش ۱
فصل ۱

پرسش‌ها:

۱- «کالای مصرفی» را با ذکر مثال توضیح دهید.

۲- «کالای واسطه‌ای» را با ذکر مثال توضیح دهید.

۳- «کالای بادوام» را با ذکر مثال توضیح دهید.

۴- «کالای سرمایه‌ای» را با ذکر مثال توضیح دهید.

۵- «کالای ضروری» را با ذکر مثال توضیح دهید.

۶- ضروری یا تجملی بودن کالا مفهومی ... است و از فردی به فرد دیگر، از زمانی به زمان دیگر و از جامعه‌ای به جامعه‌ی دیگر ... خواهد بود.

۷- کالای لوکس را با ذکر مثال توضیح دهید.

کارت ۳

بخش ۱

فصل ۱

چند مفهوم اولیه

پاسخ‌ها:

- ۱- کالاهایی که توسط مصرف‌کنندگان نهایی خریداری و به مصرف می‌رسد، مانند گوجه فرنگی‌ای که خانوارها تهیه می‌کنند و به مصرف می‌رسانند.
- ۲- کالاهایی که توسط تولیدکنندگان دیگری برای ادامه‌ی فرآیند تولید و تبدیل آن‌ها به کالاهای مختلف دیگر، خریداری و مورد استفاده قرار می‌دهند. مانند گوجه‌فرنگی‌ای که توسط کارخانه‌ها خریداری و برای تولید کالاهای دیگر مثل رب گوجه‌فرنگی به کار می‌رود.
- ۳- برخی کالاها، خودشان مصرف نمی‌شوند بلکه در طول زمان، خدمات آن‌ها مورد مصرف قرار می‌گیرد؛ مثل اتومبیل و یخچال.
- ۴- اگر کالاهای بادوام در فرآیند تولید و به وسیله‌ی بنگاه‌های تولیدی به کار گرفته شوند، «کالای سرمایه‌ای» نامیده می‌شوند. مانند تراکتور، ماشین‌آلات کارخانه‌ها و ابزار تولیدی
- ۵- اگر فردی به رغم تغییر زیاد قیمت کالا در بازار، مصرف آن را تغییر ندهد به اصطلاح اقتصادی «کالای ضروری» است؛ مانند نمک و دارو.
- ۶- اقتصادی - متفاوت
- ۷- اگر فرد با کوچک‌ترین تغییر در قیمت، مصرف کالایی را تغییر دهد، اصطلاحاً آن کالا، «کالای لوکس و تجملی» نام دارد؛ مانند فرش‌های گران قیمت